CK.0000063657

nhà quản lý không chuyên về tài chính."

Trí tuệ Tài Chính

Financial Intelligence

Karen Berman & Joe Knight, John Case

NHÀ XUẤT BẢN
LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

FINANCIAL INTELLIGENCE

Original work copyright © 2013 Business Literacy Institute, Inc.

Published by arrangement with Harvard Business Review Press

TRÍ TUỆ TÀI CHÍNH

Bản quyền tiếng Việt © 2014 Công ty Cổ phần Sách Alpha

ISBN: 978-604-65-1197-7

Thiết kế bìa: KiMi Trần

Biên tập viên Alpha Books: Phí Mai

Không phần nào trong xuất bản phẩm này được phép sao chép
hay phát hành dưới bất kỳ hình thức hoặc phương tiện nào
mà không có sự cho phép trước bằng văn bản của Công ty Cổ phần Sách Alpha.

Chúng tôi luôn mong muốn nhận được những ý kiến đóng góp của quý vị
độc giả để sách ngày càng hoàn thiện hơn.

Góp ý về sách, liên hệ về bản thảo và bản dịch: publication@alphabooks.vn
Liên hệ hợp tác về nội dung số: ebook@alphabooks.vn
Liên hệ hợp tác xuất bản & truyền thông trên sách: project@alphabooks.vn
Liên hệ dịch vụ tư vấn, đại diện & giao dịch bản quyền: copyright@alphabooks.vn

Karen Berman & Joe Knight, John Case

Trí Tuệ Tài Chính

Thiên Huy & Nguyễn Trang *dịch*

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

alphabooks®
knowledge is power

Nếu người Mỹ đọc cuốn sách này, tại sao người Việt Nam lại không?

Hãy tưởng tượng thế này. Bạn đang có 10 triệu đồng, và bạn quyết định kinh doanh. Trong 3 tháng đầu, bạn đạt được doanh thu lần lượt là 20 triệu, 30 triệu và 45 triệu đồng. Thật là một sự tăng trưởng doanh thu ấn tượng phải không? Chi phí trực tiếp giúp tạo ra doanh thu của bạn chiếm 60% doanh thu còn chi phí hoạt động chung hàng tháng là 10 triệu đồng/tháng. Từ đây, bạn rút ra được rằng bạn lỗ 2 triệu trong tháng đầu tiên, lãi 2 triệu trong tháng thứ hai, và lãi 8 triệu trong tháng thứ ba. Vậy là bạn nghĩ mình đang có một sự tăng trưởng lợi nhuận tốt. Thế nhưng liệu bạn có nên vui mừng không?

Đương nhiên là không, hay nói đúng hơn, là chưa nên vui mừng quá sớm. Các con số dù sao cũng chỉ là các con số và nếu bạn không hiểu được ý nghĩa đằng sau nó, thì chúng đều vô giá trị, nếu không muốn nói là cực kỳ nguy hiểm vì chúng có thể tạo ra ảo tưởng cho bạn. Đó chính là lý do bạn cần phải đọc cuốn sách này. Đúng như tên gọi của nó, *Trí tuệ tài chính* là một

cuốn sách về tài chính nhưng không vì thế mà nó mất đi sự thú vị. Một cách tổng quát, cuốn sách sẽ dạy cho bạn cách đọc các bản báo cáo tài chính, chỉ ra những điểm quan trọng và lý do chúng quan trọng. Sau khi đọc xong cuốn sách này, bạn sẽ biết được rằng, thật ra, trong năm đầu tiên, doanh thu 20 triệu hoàn toàn chỉ nằm trong khoản phải thu khách hàng và phải 60 ngày nữa tiền mới về. Trong lúc đó, bạn phải trả 12 triệu đồng chi phí trực tiếp tạo ra 20 triệu doanh thu cho nhà cung cấp trong vòng 30 ngày tới. Vậy là trong tháng đầu tiên, bạn không thu về được đồng nào, phải trả 10 triệu chi phí chung, tức là lỗ 10 triệu, gấp 5 lần con số trong sổ sách. Sang tháng thứ hai, bạn tiếp tục thu về 0 đồng, phải trả 10 triệu chi phí chung, phải trả 12 triệu chi phí trực tiếp từ tháng đầu tiên, tức là lỗ 22 triệu, trái ngược hoàn toàn với con số trong sổ sách. Đến tháng thứ ba, bạn thu về 20 triệu từ tháng đầu tiên, phải trả 10 triệu chi phí chung và 18 triệu chi phí trực tiếp từ tháng thứ hai, tức là lỗ 8 triệu, một kết quả không lấy gì làm vui mừng. Giờ bạn đã hiểu sự nguy hiểm khi không hiểu rõ các con số rồi chứ?

Trí tuệ tài chính là một cuốn sách cực kỳ cơ bản, một cuốn sách về tài chính dành cho tất cả mọi người. Xin nhấn mạnh rằng, nó dành cho tất cả mọi người, từ người làm trong ngành tài chính đến người ngoài ngành, từ nhân viên cấp thấp đến quản lý cấp cao, bất cứ ai quan tâm đến tình hình tài chính của công

ty mình hay bất kỳ đơn vị kinh doanh nào khác đều cần và đủ khả năng đọc cuốn sách này. Nó cơ bản đến mức khi xuất bản cuốn sách này tại Mỹ, các tác giả đã liên tục nhận được phản hồi của người đọc rằng dù rất thích nhưng họ cần những cuốn sách viết ở trình độ cao hơn. Tuy nhiên, nếu ai nghĩ rằng mình không cần đến cuốn sách này thì hãy dành vài phút để làm bài kiểm tra trắc nghiệm trong sách. Đó cũng là cách các tác giả trả lời cho phản hồi trên của độc giả để rồi sau đó, các độc giả đều biết họ cần cuốn sách này vì rõ ràng họ không biết nhiều như họ nghĩ. Cuối cùng, hãy nhớ rằng, nếu những người Mỹ được hưởng nền giáo dục về tài chính và kinh tế tốt nhất thế giới còn cần đọc nó thì thật vô lý khi những người Việt Nam như chúng ta lại không quan tâm và tìm đọc.

Alpha Books trân trọng giới thiệu cuốn sách này tới độc giả!

Hà Nội, tháng 4 năm 2014.

Mục lục

Lời nói đầu 11

Phần I

Nghệ thuật tài chính

1. Không phải lúc nào cũng có thể tin tưởng các con số 18
2. Xác định các giả định, ước tính, và định kiến 29
3. Tại sao phải tăng cường trí tuệ tài chính? 41

HỘP CÔNG CỤ 57

Phần II

Những đặc thù của báo cáo kết quả kinh doanh

4. Lợi nhuận chỉ là dự toán 62
5. Phá giải bộ mã của báo cáo kết quả kinh doanh 70
6. Doanh thu 83
7. Chi phí và nợ phải trả 91
8. Có nhiều kiểu lợi nhuận 110

HỘP CÔNG CỤ 120

Phần III

Bảng cân đối kế toán - nơi vén mở nhiều điều nhất

9. Hiểu những điều căn bản về bảng cân đối kế toán 124
10. Tài sản 134

11. Phía bên kia 151
12. Tại sao bảng cân đối kế toán lại cân đối? 159
13. Báo cáo kết quả kinh doanh ảnh hưởng đến bảng cân đối kế toán 164
HỘP CÔNG CỤ 172

Phần IV

Tiền mặt là nhất

14. Tiền mặt là một phép kiểm tra thực tế 177
15. Lợi nhuận ≠ tiền mặt 184
16. Ngôn ngữ của báo cáo lưu chuyển tiền tệ 195
17. Tiền mặt kết nối với mọi thứ khác ra sao 201
18. Tại sao tiền mặt lại quan trọng 215
HỘP CÔNG CỤ 221

Phần V

Tỷ lệ

19. Sức mạnh của các con số tỷ lệ 225
20. Các tỷ lệ lợi nhuận 235
21. Các tỷ lệ đòn bẩy 246
22. Các hệ số thanh toán 252

23. Các tỷ lệ thể hiện hiệu suất hoạt động 256
HỘP CÔNG CỤ 266

Phần VI

Hướng dẫn cách tính toán (và thật sự hiểu) tỷ lệ hoàn vốn đầu tư

24. Những khối đá làm nên tỷ lệ hoàn vốn đầu tư 271
25. Tính tỷ lệ hoàn vốn đầu tư 283
HỘP CÔNG CỤ 300

Phần VII

Ứng dụng trí tuệ tài chính vào thực tế. Quản lý vốn lưu động

26. Phép ảo thuật quản lý bảng cân đối kế toán 304
27. Các đòn bẩy trên bảng cân đối kế toán 309
28. Tập trung chuyển đổi tiền mặt 318
HỘP CÔNG CỤ 325

Phần VIII

Xây dựng bộ phận (và tổ chức) có trí tuệ tài chính

29. Xóa mù tài chính và hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp 328
30. Các chiến lược xóa mù tài chính 338
31. Minh bạch tài chính: mục tiêu tối thượng 346
HỘP CÔNG CỤ 349
PHỤ LỤC 352